

DAR KARTĄ PAGALVOK!

KOVOS SU KORUPCIJA VADOVAS

IŽANGA

Korupcija kelia rimtą grėsmę demokratinei visuomenei ir kenkia teisėtam verslui bei sąžiningai konkurencijai. Jeigu DNB įsiveltų į korupciją, nukentėtų mūsų reputacija, galėtume patirti finansinių nuostolių ir galimai grėstų baudžiamoji atsakomybė. Todėl mums svarbu suvokti korupcijos riziką DNB ir žinoti, ką daryti įtariant korupciją.

Finansinių paslaugų sektorius priklauso nuo klientų ir rinkos pasitikėjimo, todėl DNB, priklausydama didžiausiai Norvegijos finansinių paslaugų grupei, turėtų rodyti gerą pavyzdį. DNB taip pat privalo viešai skleisti žinią, kad Grupė kovoja su bet kokia korupcijos forma. Tai ypatingai svarbu siekiant išsaugoti klientų, suinteresuotų asmenų ir visos visuomenės pasitikėjimą.

Tiek Lietuvos, tiek Norvegijos įstatymai bei tarptautiniai teisės aktai apibrėžia, kas yra ir kas nėra korupcija, tačiau mes siekiame dar daugiau - kurti tokią kultūrą, kurioje korupcijai tarpti nebūtų jokių galimybių. Sprendimas paprastas - skaidrumas, skaidrumas ir dar kartą skaidrumas! Pasirengimas kovai su korupcija atsižvelgiant į riziką leis mums įveikti kasdienius iššūkius. DNB kovos su korupcija efektyvumas priklausys nuo kiekvieno darbuotojo įsitraukimo ir lojalumo.

Šio vadovo tikslas atskleisti, kaip svarbu elgtis etiškai bendradarbiaujant su kitais. Jame rasite pavyzdžių ir patarimų, tačiau nerasite visų, su galima korupcijos rizika susijusių situacijų. Kartais sudėtinga nuspręsti, kaip reikėtų pasielgti tam tikroje situacijoje, ir tik atvirų diskusijų metu mes kartu galime rasti išmintingus sprendimus.

SAVOKOS

KORUPCIJA	Korupcija yra piktnaudžiavimas galia siekiant naudos sau ar įmonei.
AKTYVI KORUPCIJA	Netinkamų privilegijų siūlymas.
PASYVI KORUPCIJA	Netinkamų privilegijų priėmimas.
NETINKAMOS PRIVILEGIJOS	Kas nors vertingo, galinčio paveikti jūsų sąžiningumą ir nepriklausomybę. "Atlygis" už korupcijos veiksmą.
PALENGVINANTYS MOKĖJIMAI (ANG. FACILITATION PAYMENT)	Mokėjimai už paslaugas, kurias turite teisę gauti ir be jokio atlygio.
PREKYBA POVEIKIU	Netinkamų privilegijų priėmimas ar siūlymas, siekiant padaryti įtaką trečiųjų asmenų atliekamam darbui. Tai taip pat gali būti atlygis sprendimus priimančių viešų asmenų šeimos nariams ir artimiesiems (dažnai kaip "patarėjams" ar "tarpininkams").
PASLAUGOS SIEKIANT NETINKAMOS ĮTAKOS	Mažesnės sumos ar paslaugos suteikimas, siekiant tokių tikslų, kaip greitesnis sprendimas dėl paskolos.
SKATINANTYS MOKĖJIMAI (ANG. KICK BACK)	Neteisėti papildomi mokėjimai ar atlygis už įtaką sprendimams.
ŠEIMOS NARIŲ, GIMINAIČIŲ, DRAUGŲ, KITŲ ASMENŲ PROTEGAVIMAS	Kai pirmenybė teikiama giminėms, sutuoktiniui ar draugams, pavyzdžiui, sprendimą dėl tiekėjo pasirinkimo, darbuotojų atrankos ar bendradarbiavimo, nulemia tai, kad jūs kažką pažįstate.

NULINĖ TOLERANCIJA KORUPCIJAI

DNB banke korupcija visiškai netoleruojama, todėl svarbu, kad kiekvienas DNB darbuotojas ar partneris žinotų, kokios dovanos ir pramogos yra priimtinos, kaip reikėtų elgtis per susitikimus su klientais, tiekėjais ir verslo partneriais.

Korupcija yra ne tik "kažkur" ir "visiems kitiems", korupcija gali pasireikšti ir mūsų visuomenėje, mūsų verslo sektoriuje, su korupcija galime susidurti ir mes – dirbantys DNB. Mūsų verslo sprendimai visada turi būti grindžiami nepriklausomu vertinimu, ir jiems neturi daryti įtakos asmeniniai interesai ar asmeninės naudos siekis.

MŪSŲ VISŲ ATSAKOMYBĖ

Kiekvieno DNB darbuotojo vaidmuo kovojant su korupcija yra ypatingai svarbus. Šis kovos su korupcija vadovas padės jums suvokti, ką reiškia nulinė tolerancija.

- Susipažinkite su DNB Kovos su korupcija gairėmis.
- Dalyvaukite visuose DNB rengiamuose mokymuose apie etiką ir kovą su korupcija. Šie mokymai yra privalomi.
- Apie korupciją kalbėkite su savo kolegomis ir vadovu, kad visi turėtume vienodą supratimą apie tai, kas yra priimtina.
- Savo partneriams (tiekėjams, klientams, verslo partneriams) aiškiai nurodykite, kad DNB visiškai netoleruoja korupcijos.

Jeigu įtariate, kad DNB, klientai ar kiti verslo partneriai įsivėlė į korupciją, apibendrinkite pastebėjimus ir kreipkitės patarimo į savo vadovą, taip pat galite susisiekti su Personalo tarnybos ar Atitikties departamento darbuotojais.

Jeigu to nepakanka, taip pat galite pateikti pagrįstą vidinį pranešimą Vidaus audito departamento vadovui ar vyriausiajam DNB Grupės auditoriui, kuris jį išnagrinės kiek įmanoma konfidencialiai ir apsaugant pateikusį asmenį nuo galimo poveikio.

VADOVŲ ATSAKOMYBĖ

Kiekvienas DNB vadovas privalo užtikrinti, kad jo darbuotojai žinotų, ką reiškia plėtoti antikorupcinę kultūrą. Tai reiškia, kad vadovai turi:

- rodyti gerą pavyzdį;
- būti susipažinę su Kovos su korupcija gairėmis;
- įvertinti padalinio korupcijos riziką;
- skatinti mokymąsi ir kompetencijos ugdymą;
- girti darbuotojus, demonstruojančius moralinę drąsą ir iškeliančius probleminius klausimus.

JŪSŲ ATSAKOMYBĖ

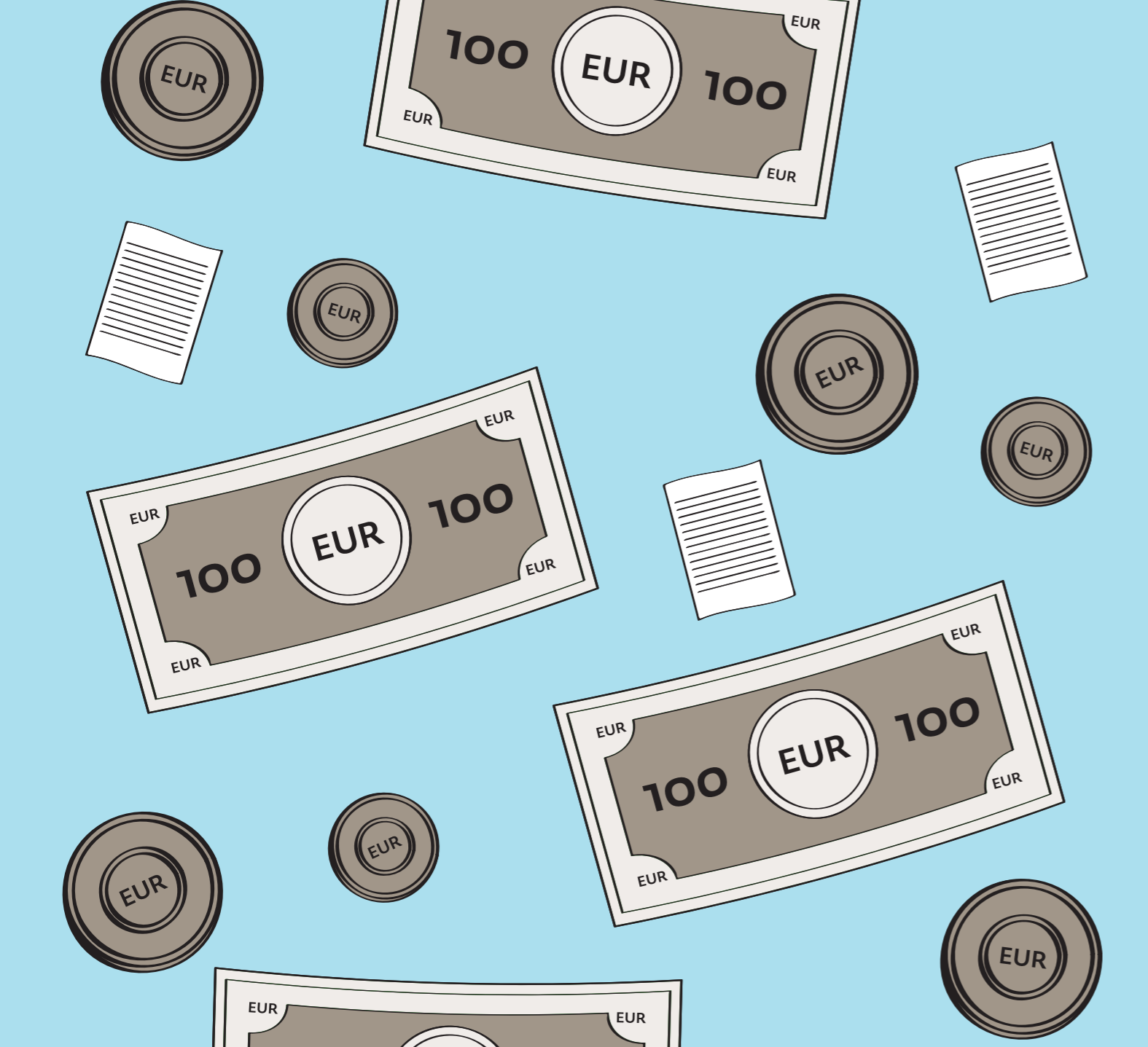


Informuoti vyriausiąjį DNB Grupės auditorių

Apibendrinti savo pastebėjimus

Aptarti su savo vadovu

Žinoti DNB Kovos su korupcija gaires



KORUPCIJOS RIZIKA

DNB kasdien bendrauja su įmonėmis ir fiziniais asmenimis, kurie tikisi tam tikrų paslaugų – paskolų, susitarimų ar finansinės paramos. DNB taip pat siekia pritraukti geriausius klientus ir sudaryti pelningiausius susitarimus bei kurti gerus santykius. Taigi, kiekvienas asmeniškai galime susidurti su situacijomis, kai siūlomas kyšis, bandoma įtraukti į korupcines schemas arba patys įsitraukiame į tokius veiksmus. Tai aktualu visiems darbuotojams, turintiems:

- įgaliojimus pasirinkti (tiekėjus, verslo partnerius, naujus darbuotojus ir t.t.);
- įgaliojimus nuspręsti (kreditas, mokėjimo atidėjimas, paskolos sąlygos, kompensacijos klientams, licencijos ir nuolaidos);
- viešų paslaugų poreikį arba bendradarbiaujantiems su valstybės institucijų darbuotojais (planavimo leidimas, muitų apmokėjimas ir pan.);
- prieigą prie informacijos (apie įžymybes, šeimos narius, draugus, kolegas, klientus, sutartis su tiekėjais, įsigijimo procesus ir t.t.);
- įgaliojimus skirti pinigus, paramą, labdarą klientams, verslo partnerių šeimos nariams ir pan.

Darbuotojų sąmoningumo didinimas ir mokymų organizavimas atitinkamose rizikos srityse sumažins korupcijos riziką Grupėje. Be to, svarbu, laikantis teisės aktų, nuodugniai patikrinti informaciją apie naujus darbuotojus, siekiant užsitikrinti, kad įdarbiname žmones, kuriais galime pasitikėti.

Korupcijos rizika įvairiose DNB veiklos srityse yra nevienoda. Atlikę išsamią korupcijos rizikos analizę, matome, kad visos verslo sritys bei palaikymo padaliniai susiduria su situacijomis, kuriose jiems gali būti daroma netinkama įtaka arba patys gali tokią įtaką daryti kitiems.

ĮVAIRIOS KORUPCIJOS FORMOS

Žodis "korupcija" yra kilęs iš lotyniško žodžio corrumpere, kuris reiškia naikinti, iškreipti, gadinti. Mes naudojame šį terminą, apibrėždami nukrypimus nuo priimtinių verslo vykdymo formų. Korumpuotas asmuo yra tas, kuris elgiasi nesąžiningai, piktnaudžiauja savo padėtimi bei galia, siekdamas nesąžiningo pranašumo. Korupcija yra neteisėta tiek netinkamas privilegijas siūlančio, tiek jas priimančio asmens atžvilgiu.

Bet koks kito asmens interesams ar naudai siūlomas dalykas, net ir neturintis piniginės vertės, yra laikomas pranašumu arba privilegija. Privilegija yra netinkama, jeigu ji gali turėti poveikį jūsų sąžiningumui ar nepriklausomybei. Norint nuspręsti, ar privilegija yra netinkama, reikia įvertinti šiuos kriterijus:

- privilegijos ar naudos vertė;
- siūlomos privilegijos tikslas;
- ar privilegija arba nauda yra siūloma atvirai;
- šalių santykiai;
- konkreti situacija (pvz., derybos).

Taigi, netinkama privilegija gali būti daugelis dalykų:

- dovanos (įskaitant pinigus);
- paslaugos;
- verslo pramogos;
- prieiga prie konfidencialios informacijos;
- pažadas kitaip elgtis;
- darbo/projekto pasiūlymas;
- išlaidų, neįveikiamų į sudarytą sutartį, apmokėjimas;
- skatinantys mokėjimai, siekiant padaryti įtaką;
- šeimos narių, giminaičių, draugų, kitų asmenų protegavimas

Norint nuspręsti, ar konkretus veiksmas yra korupcija, būtina atlikti nuodugnią, situacijos ir siūlomos ar priimamos privilegijos ar naudos, galimų pasekmių analizę.

DOVANOS

Kas yra dovana?

Dovanas malonu gauti, tačiau dažnai turėtume nuo jų susilaikyti. Nepaisant to, dovanas teikti ir gauti leidžiama, jeigu tokių dovanų vertė yra nedidelė, ir dovana yra tinkama bei įprasta konkrečiai progai pažymėti. Kalbame apie simbolinės vertės dovanas - tokias kaip gėlės ar reklaminės priemonės pranešėjams, dovanas, skirtas pažymėti gimtadienius, vestuves, kitas šventes, parodyti dėmesį gimimo ar laidotuvių atveju. Visais atvejais dovanoms turi pritarti jūsų tiesioginis vadovas, jos turi būti kuklios, tinkamos konkrečiai progai ir teikiamos atvirai.

Tiesioginės piniginės dovanos yra draudžiamos. Žinoma, vadovaujantis Grupės strategija galima remti ne pelno, savanorių organizacijas, sporto ir kultūros renginius.

Ką tai reiškia mums?

Dovana ne visuomet būna akivaizdi. Gal dovana yra vertingas prizas konkurse, pasiūlymas nebrangiai įsigyti atostogų kelionę arba pasiūlymas įsigyti prekę su nuolaida? Kai kurios dovanos iš pradžių gali atrodyti nekaltai, tačiau jeigu jos siūlomos dažnai ir pakankamai ilgą laiką, tikėtina gali daryti poveikį, todėl neturėtume jų priimti. Tokių pavyzdžių gali būti daugybė ir, priklausomai nuo situacijos, dovanos gali lengvai iš "nekaltų" pavirsti "nerimą keliančiomis".

Dovanų piniginė vertė

DNB nėra nustatyta kokios vertės dovanas galime gauti arba siūlyti, tai reiškia, kad nėra dovanų piniginės vertės limito. Dažnai ne dovanos piniginė vertė, o bendras progos ir asmenų tarpusavio santykių įvertinimas lemia tai, ar dovana gali daryti netinkamą įtaką. Tačiau, jei tam tikra DNB verslo sritis ar padalinys nusprendė elgtis griežčiau ir nustatė dovanų piniginės vertės limitą, privalote jo laikytis.

Dovanų registravimas

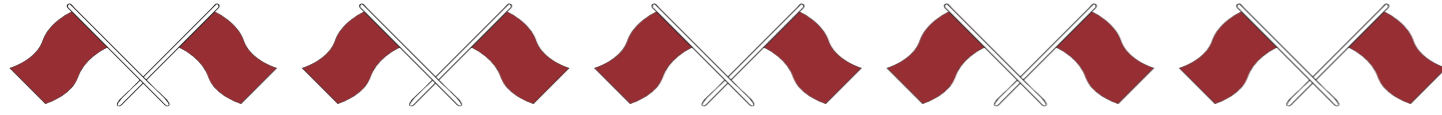
Kiekvienas DNB darbuotojas privalo registruoti priimamas ir teikiamas dovanas. Dovanų registrą rasite Intranete. Toks registravimas didina sąmoningumą dovanų atžvilgiu ir suteikia informacijos apie tai, kam, ką ir kaip dažnai mes dovanojame

arba gauname. Simbolinių dovanų, kurių vertė neviršija 30 eurų, registruoti nereikia, tačiau visada būtina įvertinti, ar dovana gali turėti poveikį gavėjui. Dovanų, gaunamų iš DNB kaip darbdavio, registruoti nereikia.

Dovanų gražinimas

Nepriimtinos dovanos turi būti gražinamos jų teikėjui. Dovanos, kurių dėl tam tikrų aplinkybių neįmanoma gražinti, turi būti perduotos tiesioginiam vadovui, o teikėjui pranešama, kad ateityje dovanų dovanoti nereikia. Tokių laiškų pavyzdžių galima rasti Intranete. Negrąžintos dovanos gali būti eksponuojamos bendrose patalpose arba parduotos ar lošiamos loterijoje, o gauti pinigai skiriami labdarai.

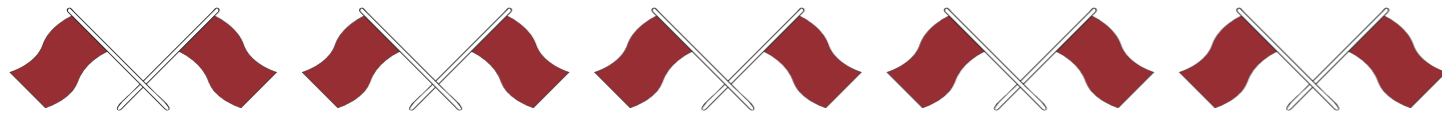




VERSLO PRAMOGOS

Kas yra verslo pramogos?

Yra daugybė verslo pramogų formų, pavyzdžiui renginiai, kelionės, pietūs ir kita. Svarbu sukurti tinkamas sąlygas susitikimams su klientais ir verslo partneriais. Paslaugų bei prekių teikėjai taip pat dažnai pageidauja su mumis susitikti. Verslo pramogos visada turi būti kuklios ir susijusios su DNB veikla, o dalyviai turi įvertinti programos reikalingumą. Jeigu DNB darbuotojas priima kvietimą, tai su renginiu susijusias kelionės ir apgyvendinimo išlaidas visais atvejais privalo apmokėti DNB. Tuomet, kai renginį organizuoja DNB, dalyviams neturime siūlyti padengti jų kelionės ir apgyvendinimo išlaidų. Visas išimtis iš šių taisyklių turi patvirtinti bent Stebėtojų tarybos pirmininkas. Jeigu darbuotojas nėra tikras dėl verslo pramogos piniginės vertės ribų, jis turėtų kreiptis patarimo į Atitikties departamento darbuotojus.



Ką tai reiškia mums?

Sakoma, kad "nemokamų pietų nebūna", taigi ir pakvietimai dažnai turi tam tikrą motyvą. Ar priimdami tiekėjo kvietimą sau ir dar vienam asmeniui pavakarieniauti viename iš geriausių miesto restoranų pastatome save ir DNB į keblią padėtį? O jeigu klientas pakviečia mus į asmeninį renginį (gimtadienį, vestuves ir pan.)? Bilietai į sporto varžybas tam tikrais atvejais gali būti priimtina dovana, tačiau svarbu įvertinti, ar visa pasiūlymo vertė neviršija mums priimtinių ribų. Neetiški veiksmai, tokie kaip seksualinės paslaugos, yra nepriimtini ne tik mums, bet ir niekuomet nesiūlomi klientams.

Svarbiausia išanalizuoti visą situaciją ir bendrai ją įvertinti. Taip pat rekomenduojama naudotis korupcijos rizikos vertinimo klausimynu, kurį rasite šio vadovo pabaigoje. Kuo daugiau atsakymų atsiduria užpildyto klausimyno raudonuose langeliuose, tuo didesnė tikimybė, kad reikėtų susilaikyti, nuo svarstomo veiksmo.



PALENGVINANTYS MOKĖJIMAI

Ką tai reiškia?

Jeigu į pasą įdėję keletą dolerių bandysite atsilyginti už muitinės patikrinimą, tai reiškia, kad siūlysite taip vadinamą palengvinantį mokėjimą. Tai pinigai, kuriuos mokate valstybės tarnautojui už tai, kad jis suteiktų jums paslaugą, kuri iš esmės priklauso ir be papildomo atlygio. Tokių situacijų dažniau pasitaiko aukštos korupcijos rizikos šalyse, ypač kai valstybės tarnautojų atlyginimai yra nedideli. Siekiant efektyviai kovoti su korupcija būtina suvokti, kokios yra galimos kyšininkavimo situacijos ten, kur mes vykdomė veiklą.

Ką tai reiškia mums?

Darbuotojai turi visada susilaikyti nuo palengvinančių mokėjimų siūlymo už tokias paslaugas, kurios iš esmės jiems priklauso ir be papildomo mokesčio, nes tokiu atveju teks spręsti dilemą - ar laikytis įstatymų ir DNB gairių, ar elgtis savanaudiškai.

DILEMA IR PATARIMAS

DILEMA

Žinote, kad pirkdami skėčius bei kuprines, kurie bus dalinami klientams, turėtumėte laikytis DNB pirkimų tvarkos.

Tačiau jūs norėtumėte pasinaudoti pasiūlymu, gautu iš vietinio tiekėjo, kuris neturi sutarties su DNB. Tiekėjas yra vienas iš banko "start-up" segmento klientų, kurį mes stengiamės "padrąsinti" ir palaikyti verslo pradžioje. Kaip turėtumėte pasielgti?

PATARIMAS

DNB pirkimų tvarkos gali užkirsti kelią korupcijai, todėl jų reikia laikytis. Tuo pat metu jūs galite pasirūpinti, kad banko klientas - "start-up" įmonė taip pat dalyvautų pirkimo konkurse. Privalome sugebėti atvirai paaiškinti pirkimo konkurso rezultatus, jeigu jį laimėtų DNB klientas. Sudarius sutartis slapta gali susidaryti įspūdis, kad ryšiai su tiekėjais yra pernelyg artimi, ir todėl galima korupcijos rizika

DILEMA

Vienas svarbiausių banko klientų, su kuriuo jūs dirbate ilgiausiai, pakviečia atšvęsti savo žmonos jubiliejų. Ar galima priimti tokį kvietimą?

PATARIMAS

Reikėtų apie tai pakalbėti su savo tiesioginiu vadovu, nes panašu, kad jūsų santykiai su klientu gali tapti pernelyg artimi. Galbūt tokiu atveju ryšiai su klientu ir atsakomybė už jį turėtų būti perleisti kolegai? Kreipkitės patarimo į savo vadovą.

DILEMA

DNB jau daugelį metų remia Raudonojo Kryžiaus draugiją, o kaip mes užtikriname, kad pinigai panaudojami geriausiu būdu?

PATARIMAS

Korupcijos riziką reikėtų pabrėžti sutartyje su Raudonojo Kryžiaus draugija, be to, reikėtų reguliariai tikrinti, ar mūsų skirti pinigai yra tinkamai naudojami.

DILEMA

Yra populiari susitikimų su klientais metu pasiūlyti jiems įdomių pramogų, tad jūs svarstote galimybę pakviesti keletą svarbių klientų nusikristi sraigtasparniu paslidinėti. Jūsų vadovas pritaria šiai minčiai, tačiau pataria, kad visi dalyviai susimokėtų patys. Ar toks renginys tuomet yra priimtinas?

PATARIMAS

Mes visada privalome užtikrinti, kad tokie susitikimai turėtų rimtą profesinį turinį, prideramą maitinimą ir gėrimus, o visas renginys būtų suorganizuotas skaidriai. Galėtume apsisaugoti nuo kaltinimų korupcija, jeigu pakviesti asmenys patys susimokėtų, tačiau jeigu renginys yra labai egzotiškas, ir jame trūksta profesinio turinio, jis vis tiek gali kelti riziką DNB reputacijai. Ko gero reikėtų dar kartą pasvarstyti, ar toks renginys turėtų būti organizuojamas.

DILEMA

Tiekėjas, su kuriuo dirbate jau trejus metus, nori pažymėti bendradarbiavimą su DNB ir padovanoja jums brangų keramikinį indą. Šiuo metu jūs su įmone derybų nevykdote. Ar galite priimti šią dovaną?

PATARIMAS

Džiugu būti įvertintam, tačiau yra keletas dalykų, kuriuos reikia apsvarstyti: dovana yra šiek tiek per brangi ir net jeigu jūs nesiderate su šia įmone dabar, tikėtina, kad vėliau vėl derėsitės dėl sutarties sąlygų. Šiuo atveju geriausia būtų grąžinti dovaną ir mandagiai pranešti dovanotojui, kad dovanų dovanoti nereikia.

KORUPCIJA YRA NUSIKALTIMAS

TARPTAUTINIAI TEISĖS AKTAI

DNB yra tarptautinė finansinių paslaugų grupė, veikianti daugybėje valstybių, todėl, DNB privalo laikytis ne tik Lietuvos Respublikos teisės aktų, bet ir Norvegijos karalystės teisės aktų, taip pat JAV Korumpuotos veiklos užsienyje teisės akto (US Foreign Corrupt Practices Act) bei Jungtinės karalystės Kovos su kyšininkavimu teisės akto (UK Bribery act).

JAV Korumpuotos veiklos užsienyje teisės aktas, 1977 m.

JAV Korumpuotos veiklos užsienyje teisės aktu siekiama sustabdyti korumpuotą veiklą, sukurti vienodas sąlygas sąžiningam verslui bei atkurti visuomenės pasitikėjimą sąžininga rinka. Šis teisės aktas draudžia siūlyti kyšius valstybės tarnautojams visame pasaulyje.

Jungtinės Karalystės Kovos su kyšininkavimu teisės aktas, 2010 m.

Jungtinės Karalystės Kovos su kyšininkavimu teisės aktas taip pat yra taikomas visame pasaulyje ir draudžia kyšininkavimą tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje.

Vis daugiau valstybių taiko griežtesnius kovos su korupcija reikalavimus pagal Jungtinių Tautų konvenciją prieš korupciją, Europos Tarybos Baudžiamosios teisės konvenciją dėl korupcijos ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Kovos su kyšininkavimu konvenciją. Tai reiškia, kad pasaulis artėja prie globalaus kovos su korupcija standarto.

NORVEGIJOS BAUDŽIAMASIS KODEKSAS

Norvegijos baudžiamasis kodeksas draudžia visas korupcijos formas, įskaitant palengvinančius mokėjimus. Šis draudimas

taikomas Norvegijos piliečiams ir Norvegijoje gyvenantiems asmenims.

LIETUVOS BAUDŽIAMASIS KODEKSAS

Lietuvos baudžiamasis kodeksas numato atsakomybę už kyšininkavimą, papirkinėjimą, prekybos poveikiu veiksmus tiek fiziniams asmenims (bauda bei laisvės atėmimas iki 8 metų), tiek juridiniams asmenims (bauda, veiklos apribojimas), tais atvejais, kai nusikaltime dalyvauja valstybės tarnautojas.

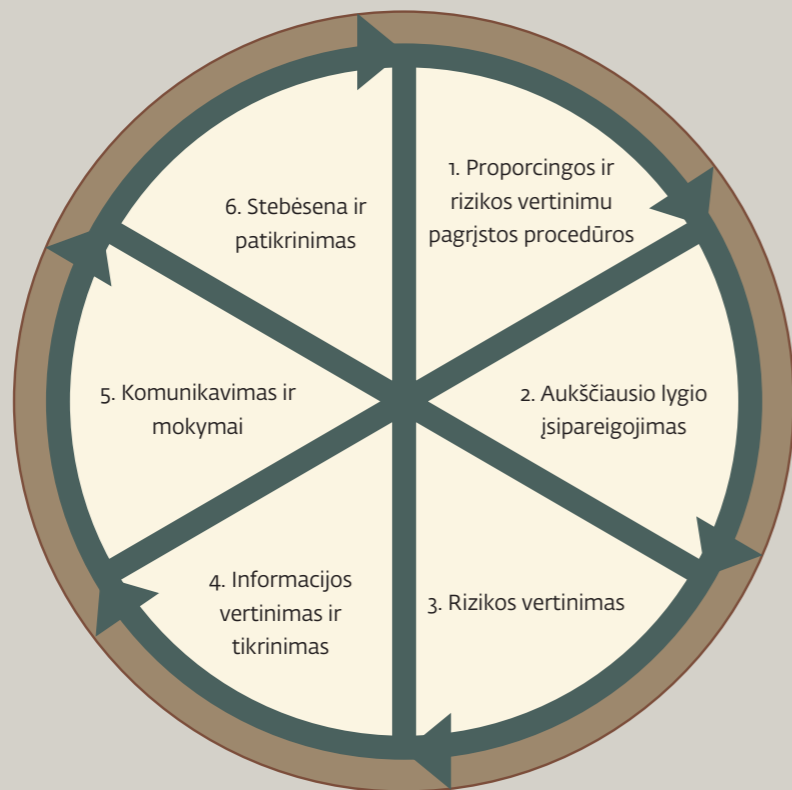
DNB VIDAUS TVARKOS

Papildomai prie Lietuvos, Norvegijos ir tarptautinių teisės aktų, DNB turi vidaus tvarkas, paaiškinančias, kas yra absoliuti netolerancija korupcijai.

- DNB Etikos kodeksas aiškiai apibrėžia apdairų ir atsakingą elgesį, kurio reikalaujama iš kiekvieno DNB darbuotojo tiek profesinėje, tiek privačioje aplinkoje, siekiant išlaikyti aukštą etikos standartą (Etikos kodeksas, 3 punktas: Mes nesiuolome ir nepriimame netinkamų privilegijų; 4 punktas: Mes užkertame kelią interesų konfliktams, identifikuojame ir išsprendžiame juos).
- Norėdami plačiau paaiškinti, ką šios taisyklės reiškia mums, DNB direktorių valdyba patvirtino Grupės Kovos su korupcija gaires.
- DNB Socialinės atsakomybės politikoje pabrėžiama, kad DNB turėtų laikytis aukštų etikos ir valdymo standartų, ir kad mums draudžiama dalyvauti korumpuotoje ar kitoje veikloje, kuri gali būti vertinama kaip neetiška.



DNB KOVOS SU KORUPCIJA PROGRAMA



Vadovaujantis mūsų vizija – vertę kuriantis klientų aptarnavimo menas – visada, net ir susidūrus su interesų konfliktu, privalome būti lojalūs savo klientams. Siekiant užtikrinti antikorupcinės kultūros Grupėje stiprinimą, DNB sudarė kovos su korupcija programą pagal šešis Jungtinės Karalystės Kovos su kyšininkavimu teisės akto principus:

Grupės Atitikties padalinys yra atsakingas už Kovos su korupcija gairių bei programos įgyvendinimą. Mūsų Etikos kodeksas ir Kovos su korupcija gairės atitinka Lietuvos baudžiamąjį kodeksą, Norvegijos baudžiamąjį kodeksą, JAV Korumpuotos veiklos užsienyje teisės aktą ir Jungtinės Karalystės Kovos su kyšininkavimu teisės aktą.

DNB KORUPCIJOS RIZIKOS VERTINIMO KLAUSIMYNAS

Žemiau pateikiami klausimai, pagal kuriuos galite patikrinti, kaip elgtis susidūrus su dilema. Kai kurie klausimai yra reikšmingesni už kitus, ir ne visi klausimai gali būti aktualūs konkrečiai jūsų dilemai. Svarbiausia situaciją vertinti ne vienam, taigi pasitarkite kolegą, savo vadovą arba Personalo tarnybos ar Atitikties departamento darbuotoją, kad galėtumėte kartu pasitarti.

KAI ESATE GAVĖJAS	TAIP	NE	KAI ESATE TEIKĖJAS
Ar šis pasiūlymas yra aiškiai susijęs su DNB veikla?			Ar šis pasiūlymas yra aiškiai susijęs su DNB veikla?
Ar laikas yra svarbus šiai konkrečiai situacijai (vyksta derybos, pirkimo procedūros ir t.t.)?			Ar deratės arba bandote kažko pasiekti šio konkretaus asmens ar įmonės atžvilgiu (naujo kliento pritraukimas, kreditavimo procesas ir t.t.)?
Ar yra rimta profesinė programa, renginio turinys?			Ar yra rimta profesinė programa, renginio turinys?
Ar dažnai gaunate pasiūlymų iš to paties asmens ar įmonės?			Ar dažnai teikiate tokius pasiūlymus tam pačiam gavėjui?
Ar tai kuklus renginys?			Ar tai kuklus renginys?
Ar esate kviečiamas kartu su lydinčiu asmeniu?			Ar kviečiate kartu su lydinčiu asmeniu?
Ar kelionės ir apgyvendinimo išlaidas apmoka DNB?			Ar dalyviai patys susimokės kelionės ir apgyvendinimo išlaidas?
Ar tai galėtų pakenkti DNB reputacijai?			Ar tai galėtų pakenkti DNB reputacijai?
Ar kalbėjotės apie tai su savo vadovu?			Ar kalbėjotės apie tai su savo vadovu?

Kartais gali būti sudėtinga nuspręsti, kas yra teisinga. Atidžiai įvertinkite aplinkybes, kai atsakymai atsiduria raudoname langelyje. Jei yra požymių, rodančių, kad kažkas gali būti negerai, elkitės konservatyviai ir remkitės galimu blogiausiu scenarijumi. Neskubėkite, leiskite sprendimui subręsti, ir aptarkite šį klausimą su savo vadovu. Norint nuspręsti, kokios dovanos ir verslo pramogos yra priimtinos, geriausia vadovautis sveiku protu ir siekiu apsaugoti DNB reputaciją.

